

DUŠEVNI LIST

Simon Milač, profesor
Drž. žensko učiteljske

Maribor

Mêsečne verske novine.

Vu Iméni prêkmurske evang. sinjorije reditel
i vòdávnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; Imé „Dúševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvónstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numera 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsáki evang. dúhovnik i vučitel.

Na pôt.

(Pisao: ŠOŠTARÉC FRANC ev. dúhovnik v Subotici.)

Veliki Sultan Saladin je pred svojov smrtjov zapovedao, naj se okolik nosi po varaši njegov smrti obleč i naj se vòkriči: „Glédajte, vse je to, ka de te zmožen, te kralívajoči Saladin sebov nesao“.

Dostakrát, da mam sprévod, ali gda po cintori hodim, obládajo me žalostna, túžna čústva. Večkrát probam se oživiti vu žitek toga pokojnoga. Premišlavam si od ti pokojni, kak so velike želje meli za žitek, kak so se trúdíli, mantrali, naj sebi vérstvo, imánje, bogátstvo správiyo. Pri škrinji, pri grobi pa človik žalostno misel dobi, oh sirmák, zakaj ši se telko mantrao, telko správlao; vídiš vse je zaman, vse moreš ostaviti, nikaj nebodeš sebov nesao na drúgi svét. Dónok jeste dosta lúdi, či so gli vse telovna eti mogli ostaviti, dónok bodo velike kinče sebov nesli. Tê velki kinči so lúbézen proti Bogi i bližnjemí. Gde te pokojni velko lúbézen i dosta molitvi nesé sebov, tisto je kak eden lêpi nebeski svétek.

Gda je preveč globoki krič, plač pri grobi, gda smrt edne lúbléne dúše, — kak vihér málo drévo — nás živéče strósi, té si vsigdár mislim, ka smo tomi pokojnomi dosta dužni ostali. Ja lúdstvo je slabo i malo lúbéznosti má. Dokeč je te močen, trdi oča, kak edna živa delavnost, šparavnost med decov, tečas si nemislijo na to, ka té močen moški se ednok zrúši v-grob, kak visiki, velki steber pred vihérom.

Dokeč je eden skrben oča med svojimi, dostakrát nespoznajo ka je on za cêlo hižo kak eden blagoslov i sreča. Ali gda je na smrtnoj posteli, té tak da bi se dúša i srcé odprlo i lúdjé začnejo viditi spoznati takša dela, štero so prvle nê šteli spoznati. Na pamet njim pride, ka je te pokojni stô i stôkrát za svoje dráge Bogá molo, njé blagoslávlao, gda so oni niti nê mislili. Zapázijo, ka kelkokrát se je deci, ali túvárisici z-svojga srca v njuvo dúšo lúbéznivo posmejao, notri pogledno, ka či bi se tisto vse oživilo, ka bi se nebeska svetlost razlejála vse okolik, kak na božično nôč, gda so angelje popévali, „díka na visini Bôgi“. Kelkokrát je pogládio, kúšno svoje bližnje, kelikokrat njim je krúh vrezao, či bi tisto vse naprêprišlo pri smrti, korine i rôže bi mogle stistoga zrásti visiko, kak eden brêg. Gda se edno dête na materni rokáj čúti, kak vu nebésaj, gda z svojimi málimi rokámi lepô obiné šinjek materé i stisne svoje gingavo lice na milo materno lice, gda obine z-svojov dúšov materno dúšo, kak méo drévo, jeli bi si štoj mislo té, ka de se tó dête moglo ednôk na križopotji žitka od svoje materé odlóčiti.

Gda ide mládi pár pred oltár i eden drúgomi obečajo véčno vernost, jeli si té mislijo na tó, ka pri oltári za njima smrt stoji i na ednoga ali drúgoga svoje znamenje dene?! Či bi si lúdjé vse tó premislili, gvúšno bi se bole paščili, naj eden drúgomi kak nájveč lúbéznosti skáže i dobrote čini.

Na sprévodi, gde je dosta krič-plača, včasí mislim, tú so zdá v-skuzaj, v-žalosti tista dobra dela, štera so nigdár nê skázana bilá pokojnoma, tiste lêpe reči, štere bi njemi tak dobro spadnole, ali nê je ji dôbo. Blagoslávlanja, dobro činênja, lepe prilike, štere so nê bile vôznúcane i tá so minole, tak da bi se jôkale pri grobi i nâs tóžile, tú smo bile i ne ste nas v-pamet vzéli. Dosta lúdi bi spoj nači glédalo na svoje bližnje i lepše bi postopalo žnjimi, či bi si mislili na smrt. Ali gda že smrt žitek zapečati, té je žé kesno. Mislim dostakrát je záto tak grozno teško méranje ednoga stariša, ár njim na pamet prido dobri tanáči, štere bi mogli dati i nê so, pred sebov vidijo dobre példe, štere bi mogli skázati svojoj okolici i nê so, to njim je pa žao. Dostakrát pri méranji se pred nâs postavijo grozne důševne bolesti i žalosti, štere so včasí samo edna rêč, na példe: odpústi mi; ali Bogá se boj; ali edna tákša rêč eden cêli svêť důševne nesreče odkrije.

Kak velka sreča je, či štoj lêko právi od sébe pri smrti ednoga túhinca ali prijátela, tak sam njemi dobro činio, tak sam ga lúbo, kak oča ali mati njegová. Preveč je fontošno, kaj dobre példe dámo našim bližnjim i naj je odevčimo od lagojega.

Mislim, vékši tao človeče nesreče se skáže nê pri smrti, nego po smrti na drúgom svêti. Gda vse na sunce, na svetlost pride, ár pred Bôgom ne ostáne nikaj zakrito.

Jas sam globoko ogvúšani, ka de nezgovorno žao na drúgom svêti ednoma stariši, gda se sréča, nájde tam z svojim detetom, štero je na spadáj prišlo. Nemre vékše, žalostnejše tragédije biti, liki či pred Božim licom more oča čúti tužno reč svojega zgüblenoga deteta, na példe „Oh, ne bi moj šorš tak teški i sramoten bio, či bi jas meo Bogábojéčega očo“. Ali pa „Zrok moje nesreče je, ka me je mati ne včila na molitvi, lúbèznost, pobožnost, nego na vragolijo. Istina more biti, ka dosta lúdi záto nema blájženstva na drúgom sveti, ár vidijo svoja hûda dela, štera so rastorili vu srcá svoji bližnji. Za edno důšo nemre biti vékšega vdárca, liki či pred Božim licom more spoznati, ka je on zrok lagojiji svoje decé, ali ka je ona pokvarila důševno cêlo svojoj okolico.

Bôg ne plačúje vsako soboto, ali prvoga vsakši mesec; ali on itak vse gorišpiše i vse istinsko skonča. To dobro blagoslovi, to hûdo pokaštiga. Bôg nas pozáva na pokôre, dobro činênje. Što má vúha, naj čúje, poslúhša i zdrži rêč Božo!

Poravnano.

(Poslov. Juventus.)

II.

Nê dugo se je pá notri postavo té rešiteo erkavši: — Etožsem vido, da P. vertinja ešče májo preci z onoga lánskoga graha, šteri je z tákšimi židovskimi literami napisani. Kak dobro bi bilo pá kôštati ž njega. Ka smo dôbili, je hitro sfalilo, ár pri nâs šest decé jê, nê eden kak tú, mogo je sfaliti. . . . Zadosta bi bilo nam z onim malim korbom! Znam, da ga z srcá dáte. Vê či bi štoj moje dête rêšo, ešče bi njemi gvant tá dao doli sébe. Dôbo je grah i ešče slanino k coj.

Pá drúgič je žena toga rešitela prišla: — Tô nájmenše dête mi veliki kašeo mantrá, či poznate Bogá, dájte malo medú, dobri lúdjé. Pár litrov ga bude zadosta. —

Srmák N. Ferka vnookrát žalodec boli, nájpre po hladni gojdnaj. Té „zloden krč“ je samo, kak se vidi, P. ova slivojca mogôča zvráčiti. Gda je té „beteg“ skoron že vsakdenéšnji postano, dôbo je Ferko od P.-ovi cêli pintašnji glaž „vrástva“, naj njemi siromáki, nê trbê k P.-ovin idti.

Mraz je gráto. Nê so meli drv pri Ferkovi. Pa itak nemre zmrznuti s telkájšov držinôv! Od P.-ovi zide edna kôla rožja, či drúgo nê. Dôbo je za edna kôla. Naklo je gori za dvá pelája. Osem žaklôv krumpišov je šlo od P.-ovi Ferki za šestero decé. P.-ova čoka je máte práscé mela. Jaj, či bi se moja nevolna deca z ednim tákšim malim prasétom lahko z ménjala, kak bi blájžena bila! — skričo je gori z poželnim poglédom. Edno prasé je negéjško samô, záto je dvá dôbo Ferko. Ešče je krma šla ž njima; otrôbje, krumpiše, kukorca.

Pozvánje i dúnžnosti presbiterov.

5.) Krstšansko lúběznosti delo.

Póleg církevní zrendelüvanj je presbiteriuma dúnžnost dühovnika podpérati vu gmajne siromákaj i sirotic skrbnosti.

Jezušovoga vadlúvanja ta nájvėkša zapoved je lúbėzen bližnjega. Tó je bio od začėtka maó njegovi vernikov žitka nájvišiši cil. Bratinstva občütėnje je ládalo med njimi; lúbėzen bližnji je bila ona čüdna móč, štera je jezere i jezere gnála med njegove vernike. „*Idi i ti prispodobno čini!*“ je pravo pravdeniki Gospód, kí záto čini nebeskoga Očė volo, záto dela i dnesdėn z-nami navküp žnjegovim svėtim Dühom, naj se ni eden ne zgübi „ti njegovi odküpleni.“ *Vidite, nakoliko lübljo eden drügoga!* — so erkli poganje, gda so ti prvi krstšanov verebratinstva čüdna dela vidili Milošče činėnja, siromákov zmáganje, podpėranje je vu tom vrėmeni vu svojoj cėloti jedino gmajn ópravica bila. Gmajn naprėhodėči, čestnici, ali so se presbiterje, ali dia-konisi imenüvali, so vrėlo nasledüvali apoštolov opominanja. „*Z-lúbėzni eden tomü ovomü stüžite.*“

Pri krstšanskoj lúběznosti ópravica spunjávanj, vu gmajne siromákaj zmáganj, dühovnik nesmi brezi pomočnikov sam na sébe zanihání bidti. Siromákov i sirotic zmáganje bár med držávne sociálne dúnžnosti sliši, církvü dúnžnost na tó gledóč je samo teliko, naj na ti vu svo-

jem krili bodóči neposkrbleni pomáganje pozové gori držáve podpėranja mogóčnosť. Ali póleg toga tėmbole má církev svoje posebno dúnžnost, póleg štere, kak tákše vküpnóčütėče, vsa i vsákojačko dobročinėčov lúbėzni-slüžbov spuniti njó se tikajóče pozvánje. Zmislimo si li na one, kí so vu svetovnoj bojni nájvėč zgübili. Po bojni bodóče vrėmen je tak i na tó gledóč vu velikoj meri povnóžalo one dúnžnosti. Vu prvjoj vrsti vu evidenciji mámo držati v krili gmajne bodóče siromáke, vdovice i sirotice. Srdce podigávajóče pozvánje čaka tü na presbiteriuma kotrige i blagoslov zide po krstšanske lúbėzni činėnjaj tam, gde se vu pozvánja slüžbi práva vernost káže pri svetski církevní naprėhodėči spunjeno lúbėzni delovanje. Péde nam kážejo vu tom táli zvönėšnji orságov naprėhodėči, kí te vėčše gmajne na króže razdelijo med sebm, vu šteri prezbiterje goripoiščejo verebrate i tak spoznávalo njih položáj, póleg šteroga ka májo činiti. Tak se na znánje vzeme tüdi vu morálnom-jákostnom siromaštvi bodóče zmėnkanje i njih zmáganja potrebüvajóča dúnžnost. Düšmentüvanje, — sv. m. církvü mentüvanje bode nás-haj teda, či próti njim vóvtėgnemo svoje podpėrajóčo ramo i nedopüstimo ji pogibati, občütiti dámo žnjimi verebratinstva občütivosti blagoslov.

Gospodnoga Bogá nedokončana milošča naj darüje našoj materi církvü tákše presbiterje, kí so svoje pozvánje vsigdár gotovi z vrėlostjov

P. Štefan se je vėčkrát že navolo té velike hvaležnosti, štera kak se vidi, kraja-konca nešče meti. Ali žena ga je krotíla. Pa tüdi Ferko se je skrbo, naj se P.-ovi z hvaležnosti ne spozábijo.

— Mislím, ka že znáte — pravo je ednók — ka se je zgódilo z patikárušovov hlapicov v Beogradü. Z hajóvom se je pelala i na hajóvi njė je prišlo na pamet, ka je marėlo v ednoj bótü pozábila. — Svėti Anton — právla je — ár je ona katoličanka — dam ti deset dinárov, či marela naprė pride. — Ednók samo zaglėdne ednoga človeka i té vróki držü njėno marelo. — No tü si moja marela! — právi. Sv. Antoni, ár je zaistino malo brige móo s tóv marėlov, je v misli zdá že samo dva dinára obečala. Ali ka se je zgódilo? Gda njė človek tá ščė dati marėlo, nė jo je dobro popádnola i marela je v Duno čupnola. Te si je zmislila, ka jo je gotovo Bóg pokaštigao, ár se je pogájati vüpala z Sv. Antonom.

Ali vi P. vért i vertinja, vidvá sta čedněšiva, kak patikárušova hlapica. Rozika bi pá lahko gda v stüdenec spádnola, ali v drügo nevolu, ako bi se vama dosta vidlo, ka meni data. Ár jas sem srmák človek, ali svoje žüvlėnje bi tádao, či bi mi štoj dėte rešo od smrti. — Tákové nôte je píjo Ferko skoron vsaki dėn v vüha P.-ovi.

Či je kaj k odaji biló pri P.-ovi, on je bio prvi küpec i tečas je jėčo nad njima, da sta njemi za polovico cėne tádalá edno i ovo, ali ešče tó polovično cėno sta zopstón čakala od njega. Ferkovi dvorišče se je povekšávalo. V štali že dvė telci má. Bó mlėke kleti, povóli. Zdá pa tečas P.-ovi dávlejo na dėn štiri litre. Telkájšoj držüni je tó nė dosta. On, žena i deca se záčajo bógše obláčiti, Ferka so pri vési za odbornika zvolili.

Zgódilo se je ednók, ka je P. Štefan nikši falájček zemlé ščeo odati, ár se njemi je pred-

spunjávati, toga teškôče znášati i z ednim lúbézni děl radosti občúiti. Naj májo priliko viditi i spoznati, kakda se premeni nevôle staranje i jaj na zvišávanje Bôga dičéčo pesem. Zvôn vu gmajne krili bodôči siromákov zmáganja evang. prezbitier more misliti no one nástave túdi, štere z-lúbézni právde shájajo (znotrêšnje missionske posle, sirotinske hrambe, špitále, obrambne nástave i. t. v.) i náimre na naše materé církví verno diakoniso, na Gustáv Adolf podpornico. More poznati njé odičeni cil i pozvánje. Či je pri prvi krstšananaj verebratinstva i eden drúgoga lúbéznosti blagoslovno bílô presbiterov i diakonisov vkúpno delovánje na potrdjenje gmajn, tak i dnesdén nemremo dvojiti vu tom, ka bi presbiterov skrbnosti odprávlajôče Gustáv-Adolf podpornice delo nebi melo na vezdášnji gmajn ôcvetek gledôč svojega žel'noga náshaja.

Brez Gustáv-Adolf podpornice je náš církevní žitek nepopolen. Žnjé činênjem i v-žitek postáviljenjem poménšávamo, znášati pomágamo svoje siromaštvo; zbudjávamo vse nás vkúp držéči dúh; nêtimo vkúpdržánja občútnost med verebratmi. Velke znamenitosti je, či na církevne cíle od verníkov álmoštvo želêmo, na áldovov prinášanje je nadigávamo, teda njim občútití i zarazmeti dámo, ka z tém svoje sv. m. církev podpéramo, pomágamo, veri slúžbo činimo, verebratinstva svêto dúžnost nêtimo, potrdjávamo pôleg apoštolov povelénja „Z-vašega z dob-

revôle darúvanja hasek i naj na vás shája“. Tò vidimo i pri zvônêšnjem missionskom deli. Na té cil prinešeni áldovi so nê same na poganov národ veliki blagoslov, nego na áldúvajôče krstšanske gmajne túdi. Missionska dela vero razšúrvájajo zvôma nás i vero búdjijo domá pri nás.

Zvězda, štero glédam.

(Z-nemškoga poslovenčo: Flisár Jánoš vp. učitel.)

(Na lastívno nôtó.)

Zvězda, štero glédam,	Brezi tébe odkud
Zemla, gde stojim,	Mam môč, batrivnost?
Vôj, vu kom se vúpam,	Što me vodi povsud,
Pôt, štero hodim,	Što mi dá krepkost,
Krúh, šteroga vživam,	Vervati, vúpati,
Stan, gde prebívam,	Ino lúbiti?
Cil, za šterim hitim:	Ti si moj varitel
Si Gospodne ti!	I obdržitel!

Z-tebom ščém vandratí

Na žitka stezi,

Z-Tebom potúvati,

Bežáj skončati

Ino k-tebi pridti

K-večnomi dômi:

Tam slúžiti tebi,

Mojmi Gospodni!

leč vidlo tá hoditi. Odajo je samo v sôsednoj vési, gde je zemla bíla, dao vözbôbnjati, v-dománjaj vési se je bojo od Rozikinoga rešitela. Ali kak, kak nê, itak je zvedo tó Ferko. Tá se je postavo k P.-ovin:

— Ali smo dobri prijátelje, ali pa nê, P. vért? Ka povêš k tomi, Roza (že se je vertinje nê viko)? — Gori je zgrabô málo Roziko i jo je gori-doli hujckô, erkavši: — Ali sem te rešo s stúdenca, ali nê? — Roziki se je zmehna vidla i se je na ves grlo smehála. — Jeli bár, ka sva si múva radiva, Rozika? — pravo je Ferko — pa ti je oča itak mené nê držo za vrêdnoga, ka bi mi povedo: Ferko, mam nikaj zemlê k odaji, ne bi jo kúpo?

— Vê je pa tá zemla — pravo je vért malo čemerno — za tébe predaleč. Pa túdi pênež nemaš, meni je pa zdá trbê, ár tú blúzi ščém nikaj kúpti.

— No, na vaše poštenjé dájo v gasi, na méne pa počákate do kleti jeséni. Jas pa oblúbim i priségam na zdravje moje šestéro decé, ka do tistogamao pláčam tisti pét jezér za zemlô.

— Čúdo pétjezero, deset mi ponúja župán za njô.

— Tisto je sôsídne vési župán, ali nê N. Ferko, ki je Roziko rešo z-stúdenca . . . Ali záto lahko dáta, komi ščéta, samo tak ne obhodta, kak patikárušova hlapica z marelov pa s Sv. Antonom . . . Z-Bôgom stantá! — poklono se je i odišao je. S trnáca je ešče nazáj skričo: — zmislíta si delo, do poldnéva sem domá.

Bílô je na tó pri P.-ovi velíko tanáčivanje. Njefka, ženske skuzé so nazádnje zemlô Ferki spravile. Konec je bio, ka je Štefan vzeo palico i brezi vôle je klúko žnjôv na drúgi kráj vési, k Ferkovinim. Z ômurnim obrázom je odišao, ali za pô vóre je že z smehéčim obrázom pri-

Treseti lêtna verska bojna.

(Poslovenčo: SILVÁNUS.)

Nadaljávanje.

Gustáv Adolf je bio vaúk onoga Gustáv Vázo, ki je vu Luthera vrêmeni Švédsko z močnov rokôv od oblásti Dánije rêšo, i od svojega národa za vladára bio odebráni, je notripelao evangeličansko vero potém, kak je evangeliuma živo môč, kak pobégnjenec vu svojem srdci občúto i preživo. 9. decembra 1594-leta se je narôde Gustáv Adolf vu grádi Štockholma. Oča njegov je bio IX. Károl král. Te králeski sin se je kak vu telovnom, tak vu dûševnom táli, na radost roditelov svoji rano osnávlaol na dobro. Na njegovo vzgájanje so dosta brige obrneli. Preveč veliko pamet i znánje je meo i je veliko veselje najšo vu soldački špilaj i vu bátrivnosti. Díčna dela princa Wilhelma z Oránije so ga preveč navdúšile. Gda je dvanájset lêt star bio, je že sedem jezikov gučao, od šteri se je sledi več, kak: nemški, francuški, angleški, hollandski, latinski ščista dobro návčo i gučao. Dosta od spiskov grčkoga filozofa Seneka je znao na pamet. Tak je zrâso Gustáv Adolf za mladénca visikoga zrâsa, z sêrimi vlasmi i sakáli i z bistrimi plávimí očmi. Na njegovom plemenitom obrázi se je svétila veselnost i srdčna dobrôta, štera z pobožnostjov i bogábojaznostjov párana,

je fundament njegovoga karaktera bila. Ali nej njemi je falila sigurnost i ômurnost túdi, či je sila bila. Na vzgájanje vu veri i jákosti njegovoj so túdi veliko skrb nosili. Edno od njegovoga očo njemi niháno pismo pokáže ete cil. Med večimi njemi piše: „Predvsém se boj Bogá, poštaj očo i mater, skáži tvojim bratom i sestram bratínsko lábézen, poštuj sluge očé tvojega, bojdí milostiven podložnim tvojim, kaštigaj to húdo, pomágaj to dobro, bojdí ponizen, vören, vidi vse, pri právdí bojdí pravičen i ne glédaj na peršóno, nezavrži nikoga pravice.“ — Njegovo zdrávje je nej vsigdár to nájbôgše bilô, ali on sam se je okrepuo.

Že vu dvanájset lêt starosti njemi je slabôdno bilô na orsački gjúlêšaj tál vzéti i či so se vu šterom pitanji nê mogli odlôčiti, te je te král na njega pokazavši erkao: ille faciet, tó je; on že naprávi! Vu šestnáset lêt starosti si je proso Gustáv Adolf to vrhovno zapovedništvo vu bojni prôti Rusiji i je preveč žalosten bio, gda njemi je oča tó odpovedo. Ali na drúgo leto njemi je oča prêkdao pred parlamenta gjúlêši to oblást i králestvo.

Sedemnáset lêt je bio star Gustáv Adolf, gda je ntegov oča mrô. Gda prêkvzeo králestvo, je včasi za punolêtnoga bio imenúvani, je sam začne vladáriti, štero je nê bilô z počivanjem i zveséljem puno, nego je méo tri bojne, bojne štere so odraščenoga človeka želêle, bojna z

šo nazáj domô. Tak je stápo, da bi perôti meo. Kokôši, gosi so bêžale pred njim, tak hitro je stápo po dvorišči. Preklatne dveri je notri bucno i včasi je v kühnji gráto. Žena je na šámri sedêla i je krumpiše lúpala. Brezi reči jo je popadno i obíno k sebi, krumpiše so po cêloj kühnji razleteli.

— Si zmêšani, ali ka ti je?! — pita ga žena. Čemerno je ščela tó povedati, ali gda se je na možá zglédnola, túdi ona se je smeháti mogla.

— Kvit sva, poravno sem dúg! Pláčo sem njemi, nazáj sem pláčo! Nê sem njemi dužen več! — kričo je vért smehéč. Kolapoš je z veseljom v lúfta lúčo, v škař, v pomije njemi je spadno. Ali ka je máro on tó. Tú se zdá za več ide, kak za en kolapoš. Ali žena je zdá že čemerno zgrábila vó kolapoš, ár je nê razmila, za koj má Štefan tak dobro volô.

— Guči zdá že razmeto, ár ti tó vedro vodé vlejem za šinjek, naj ti pride nazáj pamet. Tó je stréznilo Štefana i začne razmeto pripovedávati, ka se je zgôdilo:

— Gospodin Bôg je skončo, ka sem tó vrêmen šo k Ferkovinim. Rávno sem do hiže prišo, gda mi je patikárušov motor leto prôti. V tom megnenji je na cesto skočo z dvorišča Ferka nájmáljši sin i prêk po cesti je ščeó bêžati pred motorom. Kričo sem na njega, motor je trompitálivao, ali zaman. V slêdnjem megnenji sem za njim skočo, popadno sem ga za goler i nazáj cukno. Gotovo bi pod potáče prišo. Motor je túdi stano. Potikáruš je doli stôpo i mi je zahválo, ka sem ga rêšo od neprijétne nesreče i dête od smrti, pojbiča je pa za vúha potégno. Na breč je Ferko vöpribêžo. Z-cêle vili-ce lúdjé so se na njega sünoli, ka zakaj ne pázi na deco, pa kakši tepeš njemi je sin, motor

Rusijov, Dánskov i z Polskov. K tomí so prišle ešče drúge znotrášnje nevole. Plemenitáši i nemešnjáki so vöponücali premenjávánje kralá, naj sebi kak nájveč haska správije i sebé od kralá za neodvisne včinijo i po svoji potáj i vöľaj hodijo i delajo. Delavska i kmétska stáva je bila vu vnögi bojnej skoron poničena i pri tom nesmimo pozábiti, ka či bár ka je Švédská velka, dñnok je komaj eden millon lüdstva mäla. Ali Gustáv Adolf je z močnov roköv i vu Boga položenom vüpanji začno kralüvati, vu šterem njemi je njegov minister Oxenstierna pomágao, ki je brezi dvojnosti te nájvečši politikuš onoga vrémena bio. Prijátelstvo toga mládoga, veseloga i vröčokrvnoga kralá k tomí hladnopremišlenomi starci je bilö celö læpo. Večkrát njemi je te král pravo, „či bi moja hica vu vaš žitek nej malo toplöče prinesla, bi vse zmrznolo i stanolo.“ Ali či njemi je Oxenstierna odgovoro; „či pa moj léd nebi vašo hico malo rasládo, bi vi sami vu njej že zgoreli“, je te král z smehom dao njemi istino.

Ešče i drúge tákše velke lüdi je Bög darüvao tomí velikomi králi na pomöč, tak da se je posrečilo vse tri bojne z obládnostjöv skončati i vu znotrëshnjem mér i réd nazájpostaviti. Véristveni stáliš se je tüdi pozdigávao. Dosta péneza je vu orságí nej bilö, ali národ je bio delaven i z málim zadovolen, klantošov i tepešov se je né najšlo. Te krao je vu delavnosti sam šö na-

prej i vu zadovolšćini vu malom i pröstom je všem példo pokázo i vu vsé tré bojnej se je vu batrivnosti i vu voditelstvi tak vöpokázo, ka so ga čüdüvali i tak polübili, ka te vu partáje raztrgani národ, kak eden človek se je zdrüžo oköli krála, gotov za njim idti kama štéč bi ga pelo. Vu tom njemi je dosta pomágala njegova darovitnost i zahválnost. Nigdár je né njao slüžbe i dobra dela neoblönjeno. Ednok bi se vu bojni skoron vu vodö vtöpo. Od edne neprijátelske trupe pregánjani se je prök edne premržnjene mlake šteo rěšiti, ali léd se je pod njim i njegovim konjom pödro. Tak se je vidlo, ka de vu smešlingi i večérnom mráki zgübleni. Eden konjenik ga je rěšo. Gustáv Adolf dojdokapči z ledevjá svoj srebrni remen i ga z etimi rečmi prökdá tomí konjeniki: „Jaz te bodem z eden falat krühom pokrio, šteri tebi i tvojoj deci zadosta bode.“ Te konjenik je döbo od njega edno læpo vérstvo. — Vu bitki te eden, ki je vsigdár nájnaprè bio, je bio te král. Ednök je od neprijátelov bio okölvizéti. Tö je vido eden soldák. Naj svojega kralá mentüje, je zakričo svojim prijátelom: „Hodte, pomágajte mi mojega brata tam osloboditi!“ Oni so žnjim šli i so kralá rěšili. Ali za krátek čas je pa bio té soldák zgrábleni. Te král, gda je tö vido, si vzeme edno pár od ti blüzi stojěči z sebo, rěši toga zgráblenoga i njemi etak právi: „no, brat i pajdáš, zdá sva midva pa kvitt.“ Ednök

bi ga skoron povozo. — Tomi človeki lahko hváľite, ka je té tepeš ešče živ — so kričali.

— Što ga je pa rěšo? Bög ga naj blagoslovi i naj njemi stökrát pláča! — pravo je Ferko.

— Ali gda so mené tá potisnoli pred njega — smehé se Štefan — te je né znao več rěči povedati, nego je naprè vzeo vajat, štero je prvle na plöt vrgö i začno je siná mlátiti ž njöv. Od čemeröv je rděči büö, kak prpeo i kričo je pröti meni: — Zakaj ste ga pa v kraj cuknoli od motora, toga tepeša? Ne bi bila škoda za njega!

— Ne güči tákše, Ferko, — zavrno sem ga — vé si né dávno tak pravo, ka bi ešče živlénje tá dao, či bi ti štoj dète rěšo od smrti. No, ne právim záto, ka bi jas tö od tébe želo, samo te opomínam, naj tak zdá ne grešiš pröti Bögi! . . . Znao sem jas, zakaj je tak naednök

čemerén gráto! Ka ga boli! Ár zdá več z-Bögom zemla, prasé, krumpišje, kukorca, šenki foringa pa kaplice za žalödec! V röke sem njemi ségno erkavši:

— No, Ferko, jas sem rěšo tvoje dète, kak ti moje od smrti. Zdá sva tak kvit. Ostani z Bögom!

Zaká se pa ne radüješ, mati? Ka me tak nerazmeto glédaš? Ne vörješ mi? Pa je tak, poravnán je naš dúg pri Ferkovini!

— Jaj! — Zdehnola si je vertinja, tak, da bi njé veliko bremen spadnolo z srcá. — Dvá pára svěč sem küpila na oltár, gda je Rozika rešena bila, ali zdá tri páre küpim!

Lüdjé, ki so njiva té den vidli, so si preci premišlávali, zakaj sta P.-oviva tak dobre völe, ka se njima öči i lica smehéjo od blájženstva.

(— Konec. —)

ga je edna krugla doségnola i je globoko vu pleči ostánola. Dosta se jih je bojalo, ka merjé, ali na ôsmi dên je že pá na konja seo. Ali ár so njemi tô kruglo nê mogli vövezéti, je to právo rokô do smrti nê mogo več tak zdignoti kak prle, štero njemi je pisanje za žmetno činilo.

Ali povrnimo se nazáj v Nemško. Dokeč se je Gustáv Adolf z rusi i poláki büo, tečas je vu Nemškom verebojna opúšćávala. Med tém vrëmenom, ka je Gustáv Adolf svoje neprijátele nazájzbüo i žnjimi mér zvëzo, sta casarskiva generáliša Wallenstein i Tilly z svojov vojskov do shodnoga mörja naprê prišla. Wallenštejn se je ešće za admiráliša zhodnoga, ali baltiškoga morja dao vöimenüvati od casara. Vse se je tak kázalo, ka de zdá že na evangeličansko Švédsko šô. Že vu polskoj bojni je II. Ferdinánd casar pomágo Gustáv Adolfa neprijátele, po etomtoga je pa čakati bilô, ka de casar zdá že polskomi králi, ki je katoličanec i Gustáv Adolfa stríčič bio, ki se je na švédsko korôno trô, naj ete cil doségne, vu vsakšem táli pomágo. Že tô je bio zrok, naj se vu nemško verebojno vmejša. Tô je bio stopáj edne preslijene bránitvi, tô je politično delo bilô. Švédska je bila rávno vu stávi, naj sebé za velko vladárstvo prizdígne okôli baltiškoga mörja i vu tom jo je nazájzadržávala katoličanska politika. Nemajo istine oni, ki trdíjo, ka vu toj bojni je Gustáv Adolf samo na politiko glédo i nájmre, ka se je za nemškoga casara trô. Gustáv Adolf je z cêloga srdcá eden kršćenik bio, eden evangeličanski kršćenik, navdüšeni od vavlüvánja i vere svoji očákov. Záto je štéo on, kak je tô tüdi pred orsačkim gyülêšom právo; te potežene ve-rebrate od járma rimskoga pápo osloboditi. — „Politička i vavlüvánjska düžnost ste na eden isti cil silile. Ali vse tô je dónok, kak pri vsakšem svêta zgodovinskem skončanji, te neznáni pritisk toga Geniusa, to skrivno somlenjé vu dobrom náshaji i edno Bože pozvánje ravnalo.“ (Treitschke.)

Na sprotolëtje 1630-toga leta se je Gustáv Adolf pripravo i na orsačkem gyülêši slobôd vzeo od svojega národa. Rasztolmačo je vse zroke svojega nakanênja i da vu Bôgi i vu svojoj pravici má vüpanje. Tak se njemi soumli, ka vu toj bojni de mréti mogo, záto za herbaša svojega králestva je svojo malolëtno čér Kristino odlôčo i dokeč ona punolëtna nede, je knjej za tanáčnika Oxenstierno zrendelüvo. „Mogôče,“

právi „se zdá vidimo obslednjim.“ Vsi so se jokali i on sam se je škuzio. Ali pozvánje njegogovo ga je naprejgnalo prôti svojemi gordánji i niti domovinska lübézen, gde je zaostaviti mogo svojo vörno i vrlo ženo Kleonoro, štera ga je od vsega bole lübila, niti počivanje od ti vno-gi bojn, štero bi tak trno potrebüvao, niti ednomi dosta močnejšemi neprijátele prôtistánoti, ga je nê moglo nazájzadržati.

25. juniuša 1630-leta, rávno na stô letnico Augsburgškoga verevavlüvánja, je prišo Gustáv Adolf z svojov vojskov prêk shodnoga mörja v Pomeránijo. On je bio te prvi, ki je od ti 15.000 soldákov z brôda na súho zemlô stôpo. Tú je dolipoklekno i je hválo dao vsamogôčemi Bôgi, ka je te šereg srečno prêk mörja pomogo. Ki so okôli njega stáli so se skuzili. „Ne jôčte se,“ erče njim, „nego molte. Či je večé molitvi, je večé obládnosti!“ Kak te král, tak i njegova vojska je za vero i za domövino navdüšena bila. Tô je nej bila edna razvüzdana banda, kak Tillyova i Wallenštejnova, nego edna v moškom poštenjej i sigornosti vzgojena kmétska vojska.

Kak malo je mislo nemški národ, ka kakši veliki osloboditel se njim je približávao vu tom nepozvanom švédskom kralej. „Pá smo ednoga protivnikeca dôbili na šinjek,“ se je špotáro II. Ferdinánd casar; drúgi so se pa norčárili: „Te snêg veličanstvo se že raztopi, naj samo na jüg pride.“ Vu evangeličanski držélaj je tüdi vse tiho bilo, od níkec je nej dôbo eden pozdráv. Vsakši se je bojao, ka ta mála švédska vojska nika nenaprávi prôti nesmernomi casarskomi šeregí, ali so se pa vu njem nej vüpali, tak dabi on samo to svoje isko. Ti znamenitêši evangeličanski vladárje, kak herceg Pomeránije, vladárje Brandenburga i Sáske, nej ka bi se knjemí pridružili, nego so ga ešće prêk svoji držél nê šteli pústiti na pomôč tomi v stiskávi bodôčemi Magdeburg váraši. Na tô je te švédski král krátko procesijo napravo. H'tro je postano pred Pomeránije glávnom váraši Štettini, gde je herceg Bogisláv ládao, ki je vse štéo, samo Gustáv Adolfa nej pomáhati. Ali Gustáv Adolf njemi je na krátko povedo: „ki je nej z menom, je prôti meni!“ i njemi je pokázo štúke, „klüče váraša!“ Na tô so odprli vráta váraša pred Gustáv Adolfom. Rávno tak je napravo pred Berlinom, gda je štúke prôti grádi dao gor postaviti i je prisilo njé na pomôč stánoti. Pomalé je šlo tô z Sáskov. Prvle je mogla nesreča Magdebur-

ga spadája pridti, kak bi pa te zoságani vladár sáske svojo vojsko na pomoč dao Gustáv Adolfi. Zrok Magdeburga spadája je záto nej Gustáv Adolf bio, nego oni evangeličanski vladárje, ki so ga nazáj zadržali i nê šteli njemi na pomôč bidti, ka bi vu právom časi na pomôč pridti mogo. — Te král je kesno prišo. Te nesmileni Tilly je váraš notrivzéo i ga je porúšo. Tò je bilò 10 ga májuša 1631-toga leta. Gnúsno so opúščávali Tillyja soldáki med mestančari. Vse ka njim je do rók prišlo, je bilò vmorjeno, moški, žene, starci, deca. 53 žen so najšli vu ednoj cérkvi z dojvsečenimi glavami, dvajseti plemeniti devojk se je vu Elbo vtópilo, naj se ednoga húšega šorša ognejo. 30.000 lúdstva je bilò vmorjeno pri spadáji Magdeburga. Vse je bilò gorizvužgáno, plaméni so vse opústili. Nika je nê ostalo, samo domška cérkev, eden klôšter i edno stò ribički kúč. „Te soldák more za svoj trúd lón meti,“ je pravo, Tilly, gda so ga prosili, ka bi naj tomi mesárjenji konec zapovedo. (Dale.)

Nábüd.

(Z-nemâčine poslovenčo Flisár Jánoš vp. učitel.)
(Na obsojno nóto.)

Bratje, zázevka zástava
Vu zrâki plaví!
V-srdci znôva ponovlena
Nam vera gorí!

„Bóg je znami“! — On nas vodi,
Boj njemi díka!
Či je znami, što nam škôdi,
Obládamo ga!

Vidite tábor šatana,
Kak se on borí!
Verne naše kak pregánja,
Grozno je vmorí!

„Bóg je znami“ i. t. n.

Na Jezuša se zglednite,
Slíhšajte njega!
Žnjim obládnost zadobíte
Zdá i do veka!

„Bóg je znami“ i. t. n.

Vernost méte vu Kristuši
I verostújte!
Pride On brezi dvojnosti,
Vu tom nedvojte!

„Bóg je znami“ i. t. n.

Šteri so vu nebèsaj?

Od héréšnjega predgara Wesley Jánoša právjio, ka je vu ednoj viziji pred nebés vráta prišo i je želo zvediti od ednoga angela, što se pústijo vu nebésa.

„Jeli jesto tam kaki rimokatholičáni?“

„Nê, ni ednoga nega“ odgovori krátke angel. Wesley se prestrašo. Či rávno ka je nê na velki račun mislo, dónok je vzeo za stálno, ka ništerni záto bodejo.

„Jeli máte dosta evangeličánov tam?“ pita Wesley po krátkom premišlávaji.

„Nê“, je bio pá te krátke odgovor. Wesley je blédi postano. Komaj se je na telko vkúper pôbro, kaj je ob trétjim lehko pitao: „Kaj pa, máte dosta methodistov tam?“ pita te veliki nastavitel Methodismuša.

„Nê ni ednoga“, odgovori angel i Wesley spádne vu cáglost. Ali te angel njemi raztolmači: „Eti ne poznamo zemelske rázločke, tê morejo zvúnaj ostáti.“

„Koga pa te máte tam?“ pita te prestrašeni Wesley. „Samo edne družbo lúdstva, ki Gospon Jezuša z cêloga srdcá lúbijo“, odgovori mérmno te angel.

Na tó je bio Wesley pred pekel odpelani i je poželo znati, što se njegovi mestančari.

„Máte vi rimokatholičance eti?“ Te vratár njemi drágovolno odgovori: „Ja, cêle črede od tákši“.

Wesley se čúdíje i dale pita: „Máte eti evangeličance túdi?“

Cêli šereg,“ odgovori se radévajôči te hídi. Trepetajôč i bojazlivo pita Wesley zdá že obtrétjim, gotov zdá že to nájhúšje túdi čúti: „Máte vi eti methodiste túdi?“ pita čisto na tíhoma.

„Ja, ja, cêli šereg“, odgovori te spádnjeni dúh zadovolno.

Wesleyi je tó nikak nej šlo v glavô, — ednoga methodista nej vu nebèsaj i cêli šereg vu pékli, — ka tó znamenúje?

Na slednje gda je potrplivost zgúbo, se zderè nad tem vratárom: „Ka pa tákše lúdstvo túdi máte, ki Gospon Jezuša lúbijo?“

„Nej! Nej! Nej!“ tróbi te vrág. Niti ednoga, — eti nišče ne lúbi Gospon Jezuša!“

Čítel! ti si lehko premišláveš nad tém, kak se tebi vidi, ali kak posvedočíš tvojo lúbézen k Gospon Jezuš Kristuši? Jánoš apoštol

piše v svojem prvom listi v 4, 20.: „V etom je lúbézen; nej ka bi mi lúbili Bogá, nego ka je on lúbo nás i poslaol je siná svojega za vtišanje gréhov naši.“ Kak moreš záto ti od lúbézni próti njemi gučati, či v tvoji gréhaj ostáneš i brezobrázno praviš: „Jaz nemam gréha?“ Po ceremonijaj, pa po naprê napisani formaj se samo pred lúdstvom lehko na čisto zaperéš, ali Bôg vidi v tvoje nepovrnjeno srcè.

Glihno z glihnim se zdrúži rado i pravi ed na stára rěč i Jezuš je pravo: „po sádí se pozna to drêvo.“ Ne môti se! Ka človek seja, tó bude žeo i nikakše zagovárjanje na slêpoga vodítela nede pomágalo! Obúdí se, i spoznaj stánje tvoje dŭše, tak kak je Bôg vidi! — (Z „Der Weg der Wahrheit.“)

Nej je meo časa?

N. N. je z náglov smrtjôv mrô v 40 lêt starosti. Nikák je k-tomi etak pravo: „Tak ráglo, ka je niti nej méo časa, ka bi se na vekivečnost pripravil!“

„Kak tó, ka je nej méo časa?“ pita eden drŭgi. „Kelko lêt je bio star te pokojni? Štiridesét! Ja, ka je pa te v tuj štirideseti létaj délo?“

Bôg erčé: „Ovo zdâ je vrêmen prijétno, ovo zdâ je dén zveličanja!“ (II. Kor. 6:2.) „Kakda vujdemo mí; či za tákše zveličanje ne bodemo mârali?“ (Žid. 2:3.) Svêti Dŭh pravi: „Dnes, či glás njegov čŭli bodete, neobtrdite srcá vaša!“ (Žid. 3:7-8.) I Zveličitel pravi: „Ki vŭha má za poslŭšati, naj čŭje!“ (Luk. 14:35.)

Zakaj je záto v kmici živetí, gda nás Gospon Jezuš etak zove: „Zaistino, zaistino vellm vam: ka, ki rěč mojo čŭje i verje onomi, ki je mené poslaol; má žitek vekivečni i v sôdbo ne pride; nego je preišao z smrti v žitek!“ (Jan. 5, 24.)

„Šteri má vŭha naposlŭšanje, naj poslŭšaj!“ (Mát. 11, 15.)

Pravica obláda! Pomáčaj drŭgim do pravice pridti!

Z máloga . . .

Z máli ciglov se zdájo velike palače. Z máloga semena bude veliko drêvo. Z máli káplic narasté povôden. Máli posvêt napuni hišo z svekloščov. Edna mála rěč lehko naprávi krvá-

ve nesreče. Z mále rěči je že velka bojna nastánola, štera jezere i jezere vmorila. — Záto drži tvoj jezik od tákše rěči i nepovê jo vò. — Ali edna mála lúbézniva rěč zná bláženstvo stvoriti, cvesti i sád prinesti, zná človeka do nebés pripelati. — „Vse velko se z málim začne, záto nepozábi človek nigdár tó! Silvánus.“

Pred gledalom.

Vu gledali vidi te človek samo svojo zŭnêšnost, i že tó njemi zná zadosta neprijétno bidti. Ali či se pa tak poglédne, kak ga Bôg skôzprevídí, z vsêmi zakritimi hŭdôbami v svojem srci, te bi se rad skrio, — ali tó je nemogôče. Od gledala se lehko ogne, ali oči dolí zaprê, naj svoje grôdbe ne vidi. Ešče svojo dŭšnovêst tŭdi lehko z silov zpomíri i ne poslŭša na njéni glás — ali vse tó ne odstráni to istino; ka Bôg vse vídí i zná.

Eti samo edno ostáne i pomága; sebê pred vsamogêčnim Bôgom poniziti i za njegovo miloščo se moliti. Kak trbê tó napraviti i kak nej? Peter, ki je Gospon Jezúša zatájo, je potrebŭvao Zveličítela, ki gda je njegovo znotrêšnje občŭtênje vido, ga je z ednim poglêdom na právo pôt pripelo. — Próti tomi pa Judaš je odišo k popom, spozno je, ka je preveč pregrêšo, ešče je to cêno krvi tŭdí na cêrkev dao i vse tó njemi je dônok niká nê pomágalo, nego v včaganji se je obéso.

Kak se odlôčiš ti?!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Smileni i milostiven je Gospôd, dugotrplivi i velike dobrotivnosti.“ (Žolt. 103, 8.)

Mrô je evangeličanski pŭšpek erdêljski sásov, D. Dr. Teutsch Frigyes, star 80 lêt.

Biblijo v velikoj vnôžini správlajo v Rusijo, ár se med národom, truc uradnoj agifáciji, zŭnêrdnov močjov zbŭdájá v adlŭvánjsko čŭtênje.

Krstna sv. posôda Apačkaj diaspori. Puconska fara je svojo prvêšo krstno posôdo z verebratinskov lúbéznostjov Apačkaj raztorjenosti darŭvala.

Štero je Bôg vkŭpžvêzo, niti smrt naj nerázlôči. Februára 12-ga nas je ostavo eden ponizen, veren sluga Gospodnov, Vlaj Ivan v Predanovci, star 73 léta i rávno na eden tjedn

ga je že nasledovala njegova vdovica Obál Terézia, stara 66 lét. Po 50 létnom zemelskom vkŕpživlénji sta nadale vkŕper v paradížomi.

Turobni glás. Pri zaključki našega lista smo zvedili, ka so g. Benko Štefan sobotški posestnik, šinjorskoga našega gosp. inšpektora in národnoga poslanca, poprék od vsej poštvani oča po dugšem betégi febr. 17 ga v sedemdesét lét starosti v Bógi vöpreminoli. Pokopálisče je febr. 19 ga, popoldnévi ob 2. vöri biló, na šterom se rodbina, z bližánji i dalešnji krajov poznanci, rázna drŕštva v tak velkom računi tál vzéli, ka je tákšega sprévoda Murska Sobota ešče në vidla. Réd so pod g. Cvetko Lajoš zapovednika vodstvom domáče i bližánji vesnic gasilna drŕštva držala gori. Pri hiši so visikopoštŕvani g. Kovátš Štefan senior molili Bogá, potom so g. Šiftár Károl bodonski dŕhovnik predgali i slobód jemáli. Pod g. Ruža Ferenc kántora vodstvom je evang. dalárda mrtvečne pesmi popévala pri hiši i po pól. Tak domá pri hiši, kak na brŕtívi je tŕdi sobotški sokolski pevski zbor žalne pesmi z lépov vkŕpglasnostjov popévaó. Na brŕtívi so g. Luthár Ádám puconski dŕhovnik z lepimi, srcé genlivi-mi rečmi predgali i slednji slobód vzéli. Ete lépi sprévod dugo ostáne v spómenki onim, ki so navzóči bili. Pokojni je na telko bio poštvani, ka so darŕvane vence na posebni kólaj mogli pelati. Vse tó svedóči, ka je te pokojni i njegova familija poprék na veliko poštvana. Boží mir i milošča naj bude z pokojnim, njegovi žalostni ostanki se pa naj potrôštajo v nebeskoga Očé skončanji!

Turobni glási. Ostavili so nas zánji mēsec z Puconske fare: Mikola Mária, roj. Vučák v Dolini stara 77 lét; — Kološa Franciška roj. Rituper v Moščanci st. 49 l., — Mikola Gizela v Andrejei st. 10 l., — Lutharič Jožef v Sebeborci st. 68 l., — Žibrik Anna, roj. Péntek v Predanovci, st. 46 l., — Vljaj Mikloš v Šalamenci, st. 88 l., — Vukan Ferenc v Markišavci, st. 79 l. — Kološa Jurij v Andrejci, st. 74 l., — Zupánek Borbálja, roj. Berovnják v Sebeborci st. 69 l., — Banfi Jožef na Vaneči st. 68 l., — Sever Jožef v Pečarovci st. 67 l., — Železen Mihalj v Pužavci st. 63 l., — Škrilec Jožef v Krnci st. 21 l., — Žibrik Mikloš v Predanovci st. 73 l., — Kódila Kata, roj. Banfi v Pečarovci, st. 61 l., — Janža Ana, roj. Benko v Šalamenci stara 81 leto. — Naj májo eti vöpreminóči sladtek grobski sém i bláženó gorstanēnje!

Samovolni dári na goridržanje Dŕševnoga Lista: Rátkai Ödön Andrejci 20 D, Lutharič Jenó Gradišče 20 D, Hári Déneš Tišina 10 D, Cipott Jánoš Polana 5 D, Kološa Lajoš Gorica 6 D, Škrilec Jánoš Tešanovci 20 D, Bergles Miklošova Šalamenci 5 Din. — *Rádí blí nadaljávall. Srdēna hvála!*

Dári k nesprhlivomi venci v spomin na Luthárovo Fliszár Šarolta za Diačkoga Dóma štípéndij: Dervarič Šándor Vaneča 20 D, Lánšček Jožef Ivanovci 10 D, Berke Šándor Vaneča 10 D, Vukán Iréna Zenkovci 10 D, Drvarič Lajoš Lemerje 10 D, Dervarič Jánoš Dolina 10 D, Idíč Karolina Puconci 10 D, Celec Jánoš Gorica 20 D, Kuzma Lajoš Skakovci 10 D, Kocen Šarolta Predanovci 10 D, Podlesek Ferenc Predanovci 10D, Podlesek Jánoš Predanovci 10 Din. — *Náj-srdēnēša hvála za té korine poštvánja.*

Svéto leto. XI. Pius pápa je tekóče leto za svéto leto vönazvésto. (Zádnjič je za njegovoga pápežtva 1925-to leto tŕdi tákše biló.) Póleg pápežove „Quod nuper“ bule, z šterov je svéto leto odpréto, popolno odpŕstšanje grehov samo tisti katholičanski vernik lahko dobi, šteri v Rim róma i tam nájmenje 10 dni pönitencije (pokóre) čini v različni cerkvaj.

Po štatistiki preminóčega cerkvenoga leta v Nemškomorsági 16,302 lŕdi stópile vó z rim. kath. cerkvi i se je povrnolo v evangeličansko cerkev.

V D. Lendavskoj máloj gmajni se je preminóče l. naródlilo 4 dečkov i 3 deklíc, vsevkŕp 7 decé. — Mrlo je 3 možkov i 1 ženska, vsevkŕp 4 oseb. — Zdaló se je 3 mešani párov (neveste so z kat. vere bilé). — Vó z cerkvi je nišče në stópo i tŕdi notri në. — V osn. šolo hodi vsevkŕp 38 decé (med temi samo 13 v Lendavsko l), v mešč. šolo ji hodi 9 (edna v Čakovci). — Na G. A. Drŕštvo je (jubíl. dár 3 léta vkŕper pobráno) 1,100 Din. príšlo vkŕper. Na Prekm. ev. podp. drŕštvo 460 Din, na cerkev v Jagodnjáki 100 Din, offortoriumi (mošnja 330 75 Din., vsevkŕp dobrovolni dárov, zvŕn na G. A. Drŕštvo v 3 l. nabránoga dára, je tak biló 1,050-75 Din. Na cerkev i na zvoné je v prem. l. darŕvano v gmajni samoj 1,155 Din, od drŕgi stránov pa 56.128 Din, vsevkŕper 57,283 Din.

Turobni glási. V-etom nŕvom leti je v-Sobotškej evang. fari nesmilēna smrt obilno žétvo méla. Január 5 ga je po dŕgom trplénji premino z-Veščice Prkič Mihály v 75 lét starosti,

ki je duga leta veški kurátor bio. Jan. 7-ga vu 41 leta starosti se je v-bláždenejši stan od-selo Horváth Ivan, ki se je z Mlajtinec v Nem-šavce k-betegüvajúčemi testeji i punici k-Lepoša Mikloši za obravnitelja zoselo i zdá sta nê samo njidva, nego i njegovi dvê deklinici brez pod-pornika ostale. — Uprav jan. 7 ga je premino z-Martjánec Horvát Števan vu 76 lét starostii, v-Budapešti prebivajúči njegov sin je že samo na brútiivi poiskao gori svojega dobrotivnoga očé grob. — Jan. 16 ga se je Slavic Števana mart-janskoga gmajnara tívárišica Fais Žúža odselila z etoga tužnoga dôla vu bôgšo domovino, vu dovinstvi nihála tíváriša i sirotinstvi vu Jüžnoj Ameriki živôčega siná. — Uprav jan. 16-ga se je povrnôla k-oči nebeskomi prem. Prkič Jožef Veščičkoga nešega vernika vdovica Franko Eva vu 70 lét starosti. — Januára 22-ga, vu svojega žitka nájjakšoj bivosti je nanágli vöpreminôla Šiftár Károlya tívárišica v-Küpsinci, rodjena Gorčán Vilma 24 lét stara. — Jan. 26 ga z-Čer-nelavec Titán familie kotrigo Jánoša je pözvao k-sebi Gospôd v-76 lét starosti. — Jan. 28-ga je po dugom belégi dokončala svoje zemelsko vandranje vu 73 lét starosti Haššaj Števana vdo-vica, Čarni Anna v-Mörski Petrôvci. Ta vu Bôgi vöpreminôča je dugo lét v-Chikagói, odnut domô pridôča, je v-Virovitici prebivala, ali vmérat se je domô povrnôla k lüblénoj vnúkiici Horváth Irmi, Dsuban Ivanovoj i v njéni náročaj pústila vö düšo svojo. — Jan. 30 ga je nedovédnoj ne-sreči na áldov spádnola edna nedužna 3 léta stara deklinica Sočić Sidonia z-Veščice. — Jan. 31. Nemčavski dugo lét bodôči máli ritar Kardoš Jánoš je premino v-85 lét starosti. Da ti njegovi vu dalečini, vu tühini živéjo, ga je občina z-lépim táljemánjem kak poštvánoga vernoga slugo, med poprêšnim žalüvanjem po-hránila i položila na vekivečni počinek. — Febr. 3-ga se je Bác Rudolf gostilničár preselo vu ve-kivečen počinek vu 53 leta svojega žitka. Te preminôči se je v-Strúkovci narôdo, v-Püconci je odprávlao svoje pozvánje na blagoslov svoje familije i občinstva. V-Murski Soboti je do-končao svoj blagoslova pun žitek. — Febr. 6 ga Obrán Peter z-Veščice 89 lét star naš verebrat se je kak obrútdjen i dozorjeni stavec povrno vu Očé nebeskoga škegyen. — Febr. 7-ga Máček Janošova rodjena Vučák Elizabeth je dokončala svoj zemelski bežáj v-Murski Petrôvci vu 69-tom leta žitki. — Ti vu Bôgi vö preminôči po

etom túge punom žitki najvzemejo Bože blážen-stvo vu onoj bôgšoj domovini. Njihov spômenek pa naj obarjejo vu srdcaj svoji te lübeznive düše.

Kak je z Rima naglášeno, XI. Pius pápa so zrendelüvali gledôč na tó, ka de v-etom leti na Velki péték 1900 létница našega zveličitela na križ rozpétji, štero je za naši od gréhov odküp-lenje on pretrpo, záto vu tom leti i vu prišestni létaj Veliki péték, kak našega Zveličitela smrti dén i svétek katholičanje do tñdi dužni svetiti po celom svéti. Rimskoga pápa etomi zrendelü-vanji se mi evangeličanje tñdi srdca veselimo.

Morávská gmajna je januára 29 ga pod predsednikom g. seniôra znameniti gyülêš dr-žála. Tá gmajna je za obstaranoga i slaboga dühovnoga pastéra Hima Šándora volo od ednoga hipa mao pôleg Jezušovi rêči, brezi pastéra bodôča čréda bila. Bôgi hvála, zdá je mládi dü-hovnik prišao, Kùhár Ferenc tešanovski roják, ki je preminôče leto vu šopronskom theologič-nom fakulteti spuno svoje včénjé. Gmajnski gyü-lêš si ga je z-ednoglásnim tálom zvalo, i pözvao za pomočnoga dühovnika. Na štero pozvánje so ga gosp. velečasni püšpek potrdili. Gospedin Bôg dáj blagoslov na Kùhár Ferenc dühovnoga pastéra pozvánje i čésti odprávanje!

Dári na Dijaški dom: Z-Celja I. Weren veletrgovec 100 Din. — *V-Bodoncl* po Beznéc Štefan bodonske fare kurátori pri Škrilec Matjaša čéri Sidonie i Celec Štefana zaročenja priliki vküpnabrání áldovi 100 Din. — *Sobotska* kmét-ska posojilnica je darüvala 500 Din. Z-nájevêš-šov zahválnostjov z-toploga srdcá zahválimo kméčke posojilnice lépi dár vodstvi i ravnateljstvi. Vu vezdášnji slabi hipaj je tó uprav velikodüšno činénje. — Gosp. Weren veletrgovci tñdi poseb-na hvála, ki so se ešče vsáko leto spômenili znás. — Tak tñdi Beznéc kurátori, ki so se pri ôsvetki mládi hižnikov zaročenji, pri krstšanskom veseljé spômenili z-naše lübézni správišča i rêč zdignoli i zbüdili dobre düše na aldüvanje. Bár bi i v-dügi prispodobni prilikaj na nasledüva-nje zišla tá návada. Gospodin Bôg blagoslovi vse daritele! — *Občtna Rádovcl* za vküppo-pobrání 12 litrov žita rêšenje po g. Šiftár dü-hovniki poslano 12 Din. pënez. — *Morávská* vês je darüvala 80 kil pšenice. Srdcá hválimo tak daritelom, kak Džuban Ferenc kurátori za pobéranje i za foringo, ka so jo domô postavili.

Hímen. 1933. febr. 1-ga je g. Flisár Rudolf gostilničár iz Murske Soboty vu evang. cêrkvi

na Gor. Sláveči pred sv. oltárom do groba obstojéčo nevkleknjeno lúbézen oblúbo svojoj mládoj túvárišici gdč. Ebenšpanger Elizabeti iz Pertoče. Dosta sreče želémo etomi mládomi pári!

Gibanje prebivalstva v Gor. Slavečkoj evang fari 1932. leta se je naródiło 46 decé (láni 41), od té moškoga spóla 26 (16), ženskoga spóla 20 (25). Zákonsko rojeni 35 (31), nezákonsko pa 11 (10). Mrló je od rojenih otrok 10 (7). Naródiło se je na G. Sláveči 12 (8), Dol. Sláveči 8 (4), Sotina 5 (7), Nuskova 3 (4), Kuzma 9 (8), Serdica 3 (4), Gor. Lendava 2 (2), Sv. Jurij 2 (1), Rogoševci 1 (-), Večeslavci 1 (2), Vidonci — (1). *Pozakonjeni* je biló vsevkúper 4 (5). *Mrló* je 30 oséb (24), od té mošk. spóla 14 (15), ženskoga spóla 16 (9). Mrló je na Gor. Sláveči 10 (6), Dol. Sláveči 5 (3), Serdica 2 (2), Sotina 1 (8), Nuskova 4 (1), Kuzma 3 (3), Gor. Lendava 1 (-), Večeslavci 1 (1), Sv. Jurij 2 (-), Doliče 1 (-). *Zdaló* se je 14 (17) párov, od té čistí ev. párov 9 (16) i 5 (1) párov méšani, 3 párov je rezerváliš daló na našo strán. *Pri Konfirmácii* jd biló vsevkúper 55 (27) otrok, od té moškoga spóla 26 (17), ženskoga spóla pa 29 (10). — Dúševni List má v našoj fari 70 napréplačnikov; Evangeličanski Kalendarí si je spravilo više 125 fárni družin. zvún toga nemci — više 15 falátov Protestanten Kalendar.

Turobni glási iz Gor. Slavečke fare. Ostavile ste nás zádni mēsec: Vljaj Ana, roj. Merki v Vidonci v 74 leti starosti i Skledár Julia, roj. Svetanič v Sotini v 73 leti starosti. — Naj máte etivi vōpreminóčivi sladtek grobski sēn i blájzeno goristanēnje! Do pávidēnja!

Gornja Sláveča. Po zlátoj knigi so darúvali na našo cérkev sledéči: Celec Ágneš Gor. Sláveči (iz Francije) na spóm. † sestré 50 D., Bokán Anna Gor. Sláveče (iz Francije) 20 D., Hajdinják Mátjášova z Dol. Sláveče 50 D., Celec Kristina G. Sláveče (iz Francije) 20 D., Hajdinják Karól Gor. Sláveče (iz Francije) 20 D., Huber Franc cérk. glávni skrbnik z fam. iz Kuzme 20 D., Ebenšpanger Elizabeta iz Pertoče 50 D., Obál Eugen z túv. Pertoča 30 D., Kovátš Karól Zoltán dūhovnik z túv. Gornja Sláveča 30 D., Flisár Rudolf z túv. Murska Sobota 100 D. Hvála za té lépe dáre tím darovníkom! Prosimo nadale dáre na cérkev. — Offert. na I. Adv. nedelo na Nōvo Vrbasko diak. družstvo Din 33.25. — Offert. na Trikrálovo na Gustáv Adolf družstvo Din. 74.25. — Offert. febr. 5-ga na fōnd štapov Din. 20.75.

Dári na D. Lendavsko evang. cerkev: v Púconskoj gmajni — *Pužavci*. Šftar Štefan 50 D; Kuzma Franc št. 1. Kuzma Mihál 40—40 D; Benkič Kálman, Temlin Štefan, Šiplič Franc, Temlin Jenó, Temlin Jánoš trg, Šável Šándor Železen Mihál, Sinic Matjaš 20—20 D; Banfi Štefan, Kuzma Matjaš, Bertalanič Štefan, Bertalanič Géza, Külič Šándor, Kuzmič Matjaš 15 15 D; Kuzma Kálman, Sinic Elek, Dervarič Mihál, Külič Jánoš, Bergles Franciška, Kuzma Štefan, Kuzma Ivan, Vukan Géza, Bánfi Štefan (71), Bükvič Jánoš, Vukan Jožef, Kúhár Mihál, Kuzma Štefan (41), Železen Franc (28), Bác Štefan, Banfi Štefan (27), Vukan Šándor, Vukan Jánoš (10), Železen Franc (3) 10—10 D; Vukan Jánoš (12) 6 D; Bánfi Mihál (5), Šftar Lajoš, Šárkánj Franc, Berke Kálman, Berke Jožef, Bánfi Franc (50), Vukan Štefan (54) 5—5 D; Vukan Štefan (38), Bergles Roza 4 4 D; Temlin Jánoš 3 D; Vsevkúper 622 Din. Pobéráči: Šável Aleksander i Železen Franc. —

Šalamencl: Bánfi Jánoš, Godina Ivan ml., Bergles Miklošova 25 25 D; Bánfi Štefan, Novak Štefan, Kovač Miklošova 20 20 D; Temlin Štefan, Ficko Jánoš 15 15 D; Janza Štefan št. Janza Štefan ml., Janza Kálman, Zonik Jožef, Cár Štefan, Bergles Lajoš, Flisár Janoš, Temlin Julija, Külič Janoš, Petriján Štefan, Žibrik Štefan Ficko Štefan, Novak Štefan kovač, Novak Franc, Godina Ivan st, Kovač Kálman, Kovač Štefan, Štivan Franc, Gergyék Ivan, Bergles Jánoš, Bergles Jožef, Godina Franc, Sever Šándor, Varga Kálman 10 10 D; Kisilák Jánoš, Podlesek Jánoš, Podlesek Štefan, Boltizar Jánoš ml., Podlesek Jánoš st., Temlin Franc, Hašaj Matjaš, Baler Štefanova, Varga Franc, Bergles Aleksander, Podlesek Mikloš, Ficko Mihál, Podlesek Franc, Poredoš Karól, Bergles Štefan, Kovač Štefan 5—5 D; Mikola Šándor. Vljaj Mihál 4—4 D; Boltizar Matjaš, Maček Štefanova 3—3 D; Novak Ivan 3 50 D; Bergles Šándor 1 50 Din. Vsevkúp 506 Din. Pobéráči: Kovač Štefan i Temlin Géza.

Krncl: Krkojca Jánoš, Fartel Jožef 10—10 D; Horvat Matjaš, Péček Štefan, Gergorec Lajoš, Fartel Karól, Škrilec Jánoš, Škrilec Mihál, Škrilec Aleksander, Péček Jánoš, vd. Fartel Franciška, Barbarič Jánoš, Kerčmár Šándor 5—5 Din. Vsevkúp 80 Din. Pobéráč Kukujca Jánoš.

Gospodin Bōg naj blageslovi dobroga srcá daritele i skrbne pobéráče! Sk.